

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedüs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

A bukaresti milliós sikkasztás

Vádol a halott — A letartóztatottak viszont az egész manipulációt a halottra akarják hárítani

Bukarest egész közvéleményét — elsősorban természetesen a sajtót — igen élénken foglalkoztatja a visszaéléseknek az a járványa, amely a legutóbbi időben fokozott erővel ütötte fel fejét.

A bukaresti napilapok kivétel nélkül hasábos riportban számolnak be például a Monitorul Oficial-nál előkövetett óriási panamáról, amelynek főszereplője Falcoianu közigazgatási főfelügyelő, a legtekintélyesebb állami hivatalnokok egyike. A másik szereplő: Tomescu igazgató tudvalevően öngyilkos lett, míg a harmadik bűnös: Petcu pénztáros, Falcoianuval együtt a bukaresti ügyészség foglya már.

Szombaton erősítette meg a bukaresti törvényszék szüneti tanácsa a letartóztatási végzést és ezen a tárgyaláson.

drámai jelenet játszódott le.

Ugyanis a védők kérték Falcoianunak és Petcunak a szabadlábra való helyezését. Arra hivatkoztak, hogy a vizsgálat menete érdekében sem szükséges további fogvatartásuk.

Gica Jonescu vezetőügyész ellezte a védők kérését. Hogy nyilvánvalóvá tegye Falcoianunak a vétkeességét, a vezetőügyész megemlítette az ügyiratok közül azt a levelet, amelyben Falcoianu főfelügyelő egy játéklubból kétszáz ezer lejért kér Tomescutól, akit felszólít a levélben, hogy ezt a pénzt fizetési meghagyással utalja ki.

Ekkor Falcoianu felállt a vádlottak padjáról és meglehetősen indulatos hangon szót, hogy ő már egyszer megmagyarázta, mit jelentett az, ha ő arra kérte Tomescut, hogy fizetési meghagyást állítson ki.

Izgalomtól remegő hangon kérte Falcoianu a vezetőügyészt: olvasson fel olyan írást is, amely neki, a gyanúsítottak előnyére szolgál, mert olyan is van az ügyiratok közt.

Gica Jonescu vezetőügyész erre így válaszolt:

— Nem gondolja-e Falcoianu ur, hogy a hang, amelyet használ, tuiságosan magas ahhoz a helyzethez képest, amelybe most a vizsgálat következtében került? Még van bátorsága engem gyanúsítani, hogy nem olvastam fel az ügyiratnak minden egyes darabját?! Nos, ha egy „főfelügyelő a Monitorul Oficial hivatalos levélpapírján egy játéklubból 200 ezer lejért kér alantásától, egy pénztárostól, akkor, úgy hiszem, nem igen állíthatja, hogy azt szolgálati ér-

dekből tette. Ha a törvényszék hitelt ad Falcoianu ur szavainak, akkor én kérem a törvényszéket, hogy helyezze őt szabadlábra és ígérem, hogy segíteni fogom Falcoianu urat abban, hogy teljes jogaiba visszahelyezék!

A vezetőügyésznek e szavai után Falcoianu bocsánatot kért.

Majd a vezetőügyész kérte a letartóztatási végzések megerősítését, — ami meg is történt.

A vizsgálat egyébként energikusan folyik tovább és már olyan adatok birtokában van, amelyek megvilágítják a három sikkasztó üzelmének módját.

Tegnap délután Gica Jonescu vezetőügyész és Enescu bíró újból kiszálltak a Monitorul Oficial helyiségébe. Lepecsételték a Mo-

nitorul Oficial vasszekrényét és Petcu pénztáros kasszáját. A vizsgálatot irányító hatóságok elhatározták, hogy összeszedik a Monitorul Oficial üzleti könyveit és pénztári naplóját 1918-tól kezdve és valamennyit az új igazgatónak Modoleának a szobájába vitetik.

Ma vagy holnap nemelhetőleg meg fogják tudni a vizsgálat megajtására kiküldött hatósági személyek, hogy az eddig ismerteken kívül van-e más is belekeverve az ügybe?

A Lupta úgy értesül, hogy Tomescu igazgató özvegyének vallomása igen szenzációs volt. Ez a vallomás volt az, amely Falcoianu letartóztatását előidézte,

de más személyiségekre is hárult gyanu, Tomescuné vallomásából.

A tragikus véget ért igazgató rokonai főleg azt hangsúlyozzák, hogy a borítékban, amelyet Tomescu, egy nappal öngyilkossága előtt Panait Petrescu nevű barátjának átadott, fontos adatok vannak.

A rokonok szükségesnek tartják, hogy őket is képviselje valaki a vizsgálatnál,

mert bizonyos hatalmas erők azon dolgoznak, hogy minden felelősség a halott Tomescura háruljon.

Pedig épen a halott vádol joggal és bizonyítékai közül egyet sem szabad figyelmen kívül hagyni.

A rokonok gyanakodása nem a bíróság ellen irányul, amelyben a legmesszebbmenően bíznak,

hanem azok ellen, akik közbenjártak, hogy Falcoianut ne tartóztassák le.

Azonkívül látják a rokonok, hogy Falcoianu és társa: Petcu, minden felelősséget a halottra akarnak áthárítani.

Husz nap alatt a világ körül

Ismét átrepülték az Oceánt — Az ut mindössze 24 óráig tartott — Ma már a kontinens felett repülnek a pilóták

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák:

A „Detroit büszkesége”, amely az Új-Fundlandi Harbour Graceből 4 óra 44 perckor indult el Brooc és Schles repülőikkel, 10 óra 50 perckor megérkezett a croydoni repülőtérre, ahol simán szállott le.

A hatóságok hivatalos fogadtatása után az Oceán-repülők autón Londonba mentek, ahol a lakosság hallatlan lelkesedéssel ünnepelte őket.

Schles elmondta, hogy utjuk viszonylag elég jó volt, csupán az utolsó három órában voltak kellemetlen helyzetben, mert nem tudtak tájékozódni. 5000 láb magasságban repültek Devon grófság felett s azt hitték, hogy Írország felé érkeztek.

250 lábnyira ereszkedtek le és a helység felett cédulákat dobtak le, amelyen megkérdezték, hol vannak?

Valakij a kis városka aszfaltozott piacterére krétával felrajzolta: Seaton,

mire folytatták utjukat, szerencsésen kikötöttek Londonban.

Londonból táviratozzák: A Detroit dicsőséges pilótái minden fáradság nélkül ugrottak le gépükről és elmondották, hogy utjuk alatt irtózatos vihar dühöngött a tenger felett. Állandóan 10.000 láb magasságban repültek, hogy kikerüljenek a viharzónából. A rendkívüli hidegben félig megdermedve ültek az egész uton a gépen.

Elmondották még, hogy — mint ismeretes — világkörüli repülésre készültek:

— Utunk első szakaszát 24 óra alatt tettük meg és így bi-

zunk benne, hogy sikerülni fog tervünk, hogy 20 nap alatt körülrepüljük a világot!

— Londonban nem kellett volna leszállanunk, mert még 10 órás benzinkészletünk volt, azonban nem akartuk elkerülni Anglia fővárosát.

Londonból táviratozzák: A repülőgép ma hajnalban újból startolt Stuttgart felé. A pilóták kijelentették, hogy a következő utszakaszok célja München, ahonnan rövid pihenő után, leszállás nélkül, Belgrádba repülnek.

Tizezer fővel csökkentik a rajnai megszálló csapatokat

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák: A Forengu Office hivatalosan közli, hogy Anglia, Franciaország és Belgium között létrejött a megegyezés a rajnai meg-

szálló csapatok kérdésében.

Beavatottak szerint a létszámot 8000 franciával, 1000 angolal és 1000 belgával csökkentik.

SZABÓ KÁROLY A MINTAVÁSÁRRÓL

A mintavásárt is elveszik Várad elől?

Ez alatt a cím alatt kesereg a Nagyvárad Estilap a felett a kolozsvári hír felett, hogy az ottani kereskedelmi és iparkamara állandó jellegű árumintavásra szándékozik szervezni, nagyszabású állandó helyiségek fellépítésével.

Kétségtelenül szomorú dolog, hogy az a Nagyvárad, amelynek felett kereskedelme első helyen áll a vidéki városok között, ipara kiváltság tekintetében legalább is áll Kolozsvár iparával egy szívonallon, mégis az utolsó helyen áll az árumintavásárok rendezésében.

Míg Kolozsvár (kétszer is), Temesvár és Arad már életjelt adott magáról és az egész Balkánt oda csodították, hogy kereskedelmét és iparát minél szélesebb körben ismerthetjük, és számukra munkát és megrendeléseket szerezzen, addig Nagyvárad csak paródiáját mutatta egy árumintavásárnak, amelyből Várad kereskedelmét és iparát ugyan senki sem ismerhette meg, de nem is jött ide a kutya sem idegenből, azt megnézni, aminthogy azon nem is láthatott volna valami sokat.

Ahol az arra illetékes körök és testületek kereskedelmi és iparkamara, ipartestület, Kereskedelmi Csarnok stb.

csak jaitatai és csak deputációzni tudnak

a nagy adó és sok más bajok miatt, de a kereskedelmi és ipari élet fellendítéséért egy lépést sem tesznek, ott

indokolt lehet keseregni a mi élehetlenségünk miatt, de nem lehet panaszkodni a miatt, hogy tőlünk elveszik azt, ami nekünk nem is volt, amiért mi a kezünket sem nyújtottuk ki.

Pedig Nagyvárad kereskedelme és ipara megfelelő kedvezményezés és vezetés mellett semmiben sem maradna Kolozsvár, Arad és Temesvár mögött.

Mikor, vagy mástól év előtt felvettem ezt a kérdést egy illetékes tényező előtt és sürgősen szükségesnek tartottam, hogy ne hagyjuk magunkat teljesen legyűrni a szomszéd városok akciója által, azt a választ kaptam, hogy nem lehet kapnunk erre a célra helyiséget. (?)

Nem ismerem azoknak a tényezőknél a felfogását, akik az ilyen célokra használható helyiségekkel rendelkeznek, de képtelenségnek tartom, hogy ha megértették velük a várad kereskedelem és ipar keserves helyzetét, amelybe egy jól megrendezett árumintavásár új vérkeringést hozhatna, megtagadják tőlük a szükséges helyiségek átengedését.

Akik látták a kolozsvári, aradi kiállításokat, azok nem hiszik el, hogy azoknál itt nem lehetne ideálisabb helyiséget találni.

Pl. a volt hadaprédiskola, a esendőrlaktanya, valamelyik kaszárnya, vagy a régi reál és polgári iskola helyiségei.

Nem is az volna a legfontosabb és legsürgősebb, hogy óriási költséggel állandó helyiségeink legyenek, mert nem bírjuk kivárni, amíg annyi pénz összegyűl, ami ezeknek a fellépítéséhez elegendő.

Az csak naiv frázis, hogy egyes kiállítók, saját költségükön emel-

nek pavilonokat, hiszen kicsi és nagy vállalat egyformán szenved és leépít ebben a rettenetes gazdasági helyzetben és ha alkalom kínálkoznék, hogy egy nívós kiállítás keretében bemutassuk áruinkat, azoknak elkészítése és izléses elhelyezése is olyan horribilis költségeket emésztene fel, amit a magunk erejéből ma csak nagy megerőltetéssel volnánk képesek eszközölni.

Már pedig,

ha élni akarunk és nem akarjuk, hogy a ráknőtt szomszédság ipara mindent learasson előlünk, akkor cselekedni kellene

és meg kellene kísérelni, hogy lehetne-e még ez év őszén itt előkészíteni és megrendezni egy nagyszabású árumintavásárt?

Ha nem lehet? akkor máris

meg kellene tenni a kezdő lépéseket, egy tavasszal megrendező kiállítás érdekében.

Kellő akcióval, már a télen be kellene e célra népesíteni a műhelyeket. A hónapok óta téptelenségre kárhóztatott munkáskezeket ismét a termelés szolgálatába kellene állítani. Egy munkátlan év alatt lerongyolódott iparos és munkás társadalmat meg kellene menteni egy elképzelhetetlenül nyomoruságos tél szenvedéseitől.

Megkellene gondolni az összes tényezőknél, a hatóságoknak, testületeknek és a tőkének, hogy mi a gazdaságosabb, munkát adni, vagy ingyen fa és ingyen kenyér akcióval, nyomort századrészben enyhíteni? Aké a Körös vizét tenyérrel megállítani.

Helyes az eszme újból felvetése, de nem flanc kell, egyelőre csak annyit markoljunk, amennyit megbirunk fogni, de azt fogjuk meg.

Nem elég egy-két teremre szorított kiállítási paródia, ahová inkább sétahangversenyre mennek el néhány százan, hanem legalább is olyan keretek közt mozgó kiállítás, amely nem marad el az erdélyi városok által rendezett kiállítások mögött.

Fogjunk tehát össze a Kamara, a Csarnok és az ipartestület elnöksége. Tegyük meg a kezdeményezést akkor is, ha már ez évben nem valósítható meg, mert a jó előkészítéshez idő kell.

Évről-évre azért maradunk le, mert kellő időben sohasem fogunk bele.

Ha a fentemlített vezetők összeülnek, megfogják állapítani azokat a szerveket és egyéneket, akiket az akcióba jónak látnak bevonni. Ha meglesz ezekben a jóakarát és a munkakedv, a siker sem mardhat el.

Szabó Károly.

Szerda estig

Hozza be az összes ajándékozási példányokat a kiadóhivatásba (Hegedüs hírlapirodába), ahol megkapja az ajándékjegyet.

Nem fáj a hiába

Aki a hét Estilappal megjelenik az ajándékjegyéért, kivétel nélkül mindenki

teljesen ingyen kap ajándékba egy darab finom illatos toalettszappant.

Szankivül résztvesz a rendez ajándékkiosztásban is.

Csütörtökön közöljük annak a negyven szerencsés olvasónak nevét és pontos címét, akik tíz napon át naponként egy-egy kiló elsőrangú marhahusra kapnak tőlünk ingyenes utalványokat.

A mai Estilapra okvetlenül szükség van

Saját érdekében vegye meg és tegye el mindennap az Estilapot.

Mozgósínházi műsorok:

Atlantic nyári mozgó

Közkívánatra!

Légből kapott szerelem

Moziszekecs

Uj tiszta és szép felvételekkel

Uj számokkal

Rendes mozi helyárak

Kedvezményes jegyek csak ma érvényesek

d. u. 6 és este 9 és fél órai kezdettel

Heyman-szinkör

Ma utoljára

5, 7 és 9 órakor

Az Ördög vitorlása

Szenzációs tengeri dráma

Főszerepben:

Norman Kerry

Keddtől kezdődőleg

GIGOLO

Rod la Rocque legnagyobb alakítása

HEYMAN-SZINKÖR

Holnap

Gigolo

Rod la Rocque legnagyobb alakítása

Ha az a kereskedő felül a vonatra...

Osvát Kálmán holnapi, kedd esti konferanszának főszáma lesz az a szabad csevegés, a melyet már érdekes, különös aromájú címe is ajánl: „Ha az a kereskedő felül a vonatra...” Ez után a cím után tréfának ígérkezik, de aligha lesz fenéig tréfa. E főszám előtt még egy lírai művészettel felépített konferanszát mondja el Osvát, ezzel a címmel: „Andrej herceg csatája.” Bellépő díj nincsen, csak a műsor váltandó meg 40 lejtől.

MOZI

Az Atlantic nyári mozi műsora:

Hétfőn: Légből kapott szerelem. (Mozihelyárrakkal.)

Heyman szinkör

Hétfő 5, 7 és 9 órakor: Az ördög vitorlása (Pokolhajó) Norman Kerryvel.

Kedd 5, 7 és 9 órakor: Premier! Gigolo, Rod la Rocque.

Szerda 5, 7 és 9 órakor: Gigolo, Rod la Rocque.

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor: Gigolo, Rod la Rocque.

Mindenki

megtalálja olvasni valóját, aki magasabb rangú nemesebb kultur-szenz. Cióra vagyik: olvassa el a következő könyveket:

Brjusszov: A tüzes angyal	3334
Bonsels: Emberek utja	3304
" Indiában	2999
" Eros és az Evangelium	2362
Unamuno: Kód	2240
" Ez aztán a férfi	2065
Leminnier: Him	2129
" Ember a szerelemben	2227
Gyellerup: A zarándok kamánya	2236
F. Carco: Cokain	2617
" Hurok	2616

Ezek a könyvek a világirodalom remekei, a művelt emberek olvasni valója.

Olvashatók a Hegedüs Hírlap-iroda kölcsönkönyvtárából

Baló Elemér és Sugár Frigyes irodalmi estje

Az elmúlt hetekben nagy érdeklődéssel várt irodalmi est technikai okok miatt elmaradt, de most már bizonyos, hogy szeptember hatodikán tartják meg a Heyman szinkörben azt a nagyszabású estét, amelynek amúgy is gazdag és magas nivón álló műsora irodalmi értékekben és művészi eseményekben még bővült. Baló Elemérnek, a kiváló és Nagyváradon oly népszerű drámai művésznél neve egyedül is attrakció itten, ahol mindég zsúfolt házak előtt mutatta be ragyogó és a maga nemében egyedül álló művészetét, de ezen az irodalmi estélyen Baló Eleméren kívül még elsőrangú és művészi erők hontják ki tehetségüket. Baló Elemér két Nagyváradon még nem játszott frappáns cselekményű szindarabban lép föl. Ezenkívül a magyar, francia, erdélyi költők változatos verseit fogja interpretálni. Baló tudvalegyőleg a színjátszás mellett Magyarországot legkiválóbb szavaló művésze, akinek fellépései, önálló estjei a budapesti zeneakadémiában mindenkor nagy művészi eseményszámba mennek. De a darabokon és kivüle fölép ezen az irodalmi estélyen Sugár Frigyes, a kiváló és gyönyörű hangú tenorista, aki az elmúlt szezonban pompás hangjával elkápráztatta a váradai közönséget is. A műsor keretében fellép még a nagyváradai társadalom két tehetséges fiatal ura leánya: Marót Annie, aki idegen és erdélyi költők verseit adja elő és egy darabban fellép Parlagi Ilonka is, akinek csak a napokban volt nagyszerű sikere. De ezenkívül még néhány előkelő szám teszi gazdaggá és változatossá azt az irodalmi estét, amely bizonytalanságot ház előtt fog lezajlani a Heyman szinkörben.

Kirabolták Vostinár főjegyző lakását

Betörés világos nappal az Apolló-palotában — Csak 60—70.000 lei értékű ékszert és arany-ezüst pénzt vittek magukkal, egy 100.000 lejes borítékot otthagytak

Szombaton délután 6—8 óra között, a város egyik leghatalmasabb bérpalotájában a főútvonalon lévő Apollóban vakmerő betörést követtek el. A bérpalota harmadik emeletén van dr. Vostinár főjegyző lakása és a betörők — akik a körülményekkel és helyzettel teljesen tisztában voltak, a főjegyző lakását szemelték ki működésük színhelyéül. — Dr. Vostinár főjegyző tudvalevően szabadságon tartózkodik és csaknem állandóan szőlőjében pihen.

A lakásban, amelyben a főjegyző nővéreivel együtt lakik, szombaton történetesen nem tartózkodott senki sem. A lakás ajtaját elővigyázatosságból Vostinár doktorék biztonsági zárral is ellátták, de különben is a nagyforgalmu, elegáns bérpalotában állandóan jönnek-mennek a lakók. Ilyenformán egészen rejtélyesnek látszik, hogy a betörők, akik a jelek szerint legalább hárman lehettek, hogyan jutottak be a főjegyző lakásába. A rendőri nyomozásnak mindössze annyit sikerült megállapítani, hogy a betörők lapos vésővel feszítették ki az ajtót és a támadt résen keresztül ki tudták nyitni a biztonsági zárt és az ajtó zárát is.

A betörést dr. Vostinár János nővére fedezte fel, aki nyolc óra tájban érkezett haza a városból. Az urinó, amikor a folyosóról vezető ajtót nyitva találta, rosszat sejtve lépett a lakásba, ahol

az összes szekrények feltörve, ruhák, fehérneműk és iratok szana-szét szórva hevertek

mindenféle. Az uriaszony kétségbeesetten rohant ki a folyosóra és segítségkérésére csakhamar talpon volt az egész ház.

Nyomban értesítették a rendőrkapitányságot, ahonnan több detektív kíséretében maga Borodi György, a bűnügyi osztály főnöke sietett a betörés színhelyére.

A rendőrség emberei legszorgosabb kutatás dacára sem találtak néhány eldobott cigarettavégen kívül semmit, ami nyomra vezethetne.

Rögtön értesítették a szőlőben lévő főjegyzőt, aki hamarosan be is jött a városba és az ő közbenjöttével megállapították, hogy

a betörők 60—70 ezer lei értékű ékszert és pénzt vittek el a lakásból.

Csodálatos hogy a ruhákból és fehérneműkből egyetlen darab sem tűnt el és ugyan-

csak érintetlen volt az egyik íróasztal fiókjában lévő hatalmas pecsétekkel lezárt boríték is, amelyben

százezer lei készpénz volt.

A betörők a nagy sietségben úgy lászik, vagy teljesen megfélemedtek a vagyont érő borítékról, vagy pedig zsákmányukkal nagyon meg voltak elégedve és anélkül távoztak.

A hivatalos jelentés szerint a főjegyző lakásából a következő értékek tűntek el:

— Egy duplafedelű aranyóra (Chronométer), egy szimplafedelű aranyóra, egy antik aranylánc, egy modernebb kivitelű aranylánc, egy brilliáns,

egy arany pecsét és egy jegygyűrű. Azonkívül magukkal vitték még a betörők két dr. tiz koronás aranyat és két-százötven darab egy és két koronást.

A késő éjszakai órákban Vostinár János dr megjelent a rendőrprefekturán, ahol még pótlólag bejelentette, hogy egy darab 50.000 lejről szóló életbiztosítási kötvényt és azonkívül a szőlő, a belényesi ház és a lakásbiztosítás kötvényét is magukhoz vették a betörők.

A nagyszabású betörés ügyében a rendőrség páratlan eréllyel folytatja a vizsgálatot. Az eddigi adatok alapján alapos a gyanu, hogy a főjegyző lakását egy volt alkalmazottja fosztotta ki.

Autóbaleset 24 sebesüléssel

A cigarettázó soffőr lelkiismeretlensége

— Bukaresti tud. táv. —

Alexandria és Turnu-Margurele óregati városok közt rendszeres autóbusszjárat közlekedik. Tegnap, amikor egy ilyen autóbussz elindult Turculesti községből, Ion Dumitrescu soffőr menetközben rágyújtott egy cigarettára. A soffőr a gyufát úgy dobta el, hogy az egy utasnak a ruhájára esett. A soffőr el akarta oltani a tüzet, azért kissé eleresztette a kormányt. Ekkor a szabadjárta hagyott autó teljes sebességgel belefutott az árokba, felborult és

maga alá temetett huszonegy utast.

Hat utas, aki könnyebben sérült, nekilátott a többi tizennyolc kiszabadításának. Egy autón, amely éppen arra járt, beszállították a sebesülteket az alexandriai kórházba.

A lelkiismeretlen soffőrnek, aki az egész szerencsétlenség okozója volt, sikerült ép bőrrel megzöknie.

Letartóztatták Dolj-megye panamista agrártanácsosát

A letartóztatott fivére halállal fenyegeti a vádlókat

— Bukaresti tud. táv. —

A Dimineata nagy feltűnést keltő cikksorozatban leplezte le azokat a súlyos visszaéléseket, amiket az óregati Dolj-megyében Manolescu agrártanácsos a földosztás körül elkövetett.

A földművelésügyi minisztérium egy inspektort küldött ki a visszaélések megvizsgálására s bár az inspektor — a Dimineata szerint — feltűnően szívélyes viszonyban volt a vizsgálat tartama alatt Manolescuval, az eredmény mégis ennek az agrártanácsosnak a letartóztatása lett.

Mint Craiovából jelentik, Manolescut és Calugari község két bizalmi emberét (akik a község népének érdekét el-

árulták, amennyiben engedelmes eszközévé lettek Manolescunak) tegnap beszállították megfelelő erős fedezet alatt a dolji ügyészségre. — Stroe ügyész adta ki a letartóztatásról szóló végzést.

Érdekes, hogy Jean Manolescu, a letartóztatott agrártanácsos fivére, még a hatóságok jelenlétében is fenyegeti azokat, akik fivérét vádolják.

— Tízszáz fogok revolverrel beléd löni! —

kiáltotta oda Ion Parvulescunak, aki negyven község népének vádjait az agrártanácsos ellen felsorakoztatta.

Pénzt és időt takarít meg az

Anchor
petroleumgázoló.

Üzeme tökéletes
Petroleumfogyasztása minimális
Teljesen szagtalan és füstmentes
Belsőnküli gázegő szerkezet

Bemutatás próbafőzés és sütés

Beszerezhető:

„ANCHOR” tüzelőberendezések
lerakata

L. Váradai, Oradea Avram Iancu (Kossuth)-utca Sas-palota 3853

Wallerstein
butorok

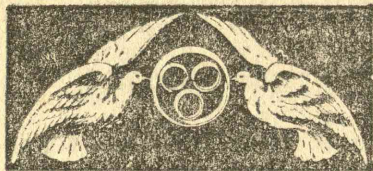
legszebbek, legjobbak
nagy választék

3644—3

A TOREKVÉS ZÁSZLÓJA

Büszkén lengeti az őszi szellő a gyönyörű piros-fekete lobogót, mögötte föl sorakozik majd a hatalmas Törökves tabor, mely csodálatos e színes zászló, a klub lobogójának összetartó ereje, egy táborba tömöríti a különböző érzesű, gondolatvilágu emberek nagy tömegét, közös eszmékért, közös célért lelkesíti őket. A klubzászló szimbóluma minden időnkben nagy jelentőségű volt, alatta fogadtak hűségüket az új tagok; már a régi hellének is klubzászlók mögött tömörítve vonultak föl az olimpiászi küzdelmekre, a klubzászlót, a klub színeit igyekeztek diadalra vinni. Ez a szimbólum hajdantól máig mit sem veszített jelentőségéből. Bennünket is épügy hevít, lelkesít a diadalra egyesületünk színes lobogója, mint az ókori szolgánpok sportolót. Zászlót szimbólumot avatunk mi is, melyért küzdeni, küzdeni akarunk. Ez a gondolat ösztökélte a Bihorult és az Egyetértést is a zászlóavatásra, ez vezérelte a lelkes Törökves hölgyeket is, mikor gyönyörű piros-fekete selyemzászlóval ajándékozták meg egyesületüket.

A sportért lelkesedő Törökves hölgyek összeálltak, küldöttséggel keresték fel dr. Egrý Gergely polgármester feleségét, hogy vállalja el a zászlóanyai tisztségét, aki áthatva a nemes sport és a Törökves iránt való szeretetből, készséggel vállalta ezen megtiszteltetést, már csak néhány nap és büszkén lengeti majd az őszi szellő a fekete-piros lobogót és fölhangzik majd a szabad ég alatt az ünnepélyes fogadalom: mindenünk e zászló, sohasem hagyjuk el!!!

50.000 lei a tied, ha gyűjtöd az Amitié-t

Ideges, kimerült, szív, gyomor, bél, rheumás, verszegény, tüdőbetegek — kik valamely okból gyógykuráikat be nem fejezték vagy el sem kezdték

Olcsón teljes gyógyhatásu
vizgyógy, szénsav, villany, beléző kurákat vehetnek

Dr Rácz Sanatoriumban
ORADEA, Prințul Carol 7
Hízó—fogyó kúrák

Szépségápolás, összes szépséghibák tökéletes kezelési helye **D. Sternberg Helén** Cosmetica intézetében Piața Regina Maria (Bémer) tér 3. I. em.

Nyakkendőáruház
Bul. Reg. Ferdinand 4

Kehrling-Takács döntőmérkőzés ma délután öt órakor a Rhédey-kertben

A várva-várt nagy találkozó végre ma telejesedésbe megy. Magyarország legjobb két tenniszjátékosa áll szemközt, hogy memes küzdelemben eldöntsék, ki az érdemesebb a büszke bajnoki címre, hogy ki nyeri meg Nagyvárad bajnokságát.

A küzdelem teljesen nyílt, nehéz volna előre megjósolnunk az eredményt.

Kehrling mellett szól a kemény nemzetközi küzdelmekben szerzett rutinja, de Takács sem áll sokkal etekintetben nagynevű ellenfele mögött. — Mindenesetre Váradon még eddig sohasem látott magas színvonalu, minden részletében izgalmas küzdelem várható.

A tegnapi versenynapot az elődöntők gyilkos irama jellemezte és örömmel jelezük, hogy ezen küzdelmekben az idén már a váradai versenyzők is jelentős szerepet játszottak, különösen Welvart és Bleyer, a Nac fiatal játékosai keltettek méltó feltűnést, amennyiben a

férfi-páros bajnokságban a nagy nemzetközi konkurrencia mellett is sikerült helyezést elérniük. Csupán a második helyért folytatott öt szettes küzdelemben maradtak hátrául, szálnyira a Donetti (Buc.), Máthé (NAC) pár mögött.

A férfi egyesben Cantacuzino herceggel vívtak grandiózus küzdelmet, míg azonban Welvart 3 szettesben megadásra kényszerült az erősebb fizikummal rendelkező herceg ellenében, Bleyer 6:1 arányban győzött, a második szettet ma folytatják.

A győztes Kehrlinggel kerül össze a második helyért.

Ugyancsak ma kerül lejátszásra a Takács—Ronetti elődöntő is, melynek minden valószínűség szerinti győztese, Takács Kehrlinggel játszik döntőt Nagyvárad bajnokságáért.

Ezenkívül az összes versenyszámok elődöntő és döntő küzdelmei ma kerülnek lejátszásra.

Haggibor—Macabi 3:2 (1:0)

A Károly-pályán eldöntésre került küzdelem a Haggibor minimális győzelmét eredményezte.

Az erősen tartalékos kolozsvári zsidó csapatnak sikerült vereséget mérnie az összeszoktatlan Macabi csapatára. Az első félidő egyetlen gólját Rosenfeld III. (Haggibor) lövi, majd Ordentlich átadásából Szilágyi kettőre szaporítja a gólok számát, amire a Macabi Róth góljával válaszol. A félidő vége felé a Haggibor Weisz II. révén megszerzi a harmadik gólt, majd a Macabi Róth gyönyörű szabadrugása révén szépít az eredményen.

A csapatok a következő összeállításban szerepeltek:

Haggibor: Sámson, dr Hirsch, Wesel, Sichermann, Ordentlich, Tdelstein, Hegedüs, Szilágyi, Weisz II. Rosenfeld III., Rosenfeld II.

Macabi: Bernáth, Gerő, Fried, Fülöp, Löwenstein Hiltner, Róth, Vitális, Maxi, Schwartz, Grünbaum. Jó bírő volt Szántó (NAC).

Előzőleg Egyetértés—Bihorul CFR. 1:1 (1:0).

A mérkőzés folyamán az Egyetértés csapata bizonyult jobbnak. Kiss Gyuszi szép gólja révén csakhamar meg is szerzi a vezetést, amire a Bihorul Farkas erősen offsid izü góljával válaszol.

VIDÉKI EREDMÉNYEK:

Temesvár TAC—AAC. 8:1 (4:1) TMTE.—AMTE 3:0, (2:0).
Vulean Minerul—CFR. Piski 4:0 (2:0).

Petrozsény Campjul 6:0, (3:0).

Brassó Olympia—CAB. Bucuresti 3:2. Juventus—Brasovia 9:0.

ISMÉT MEGVERTÉK A KINIZSI

Szabadkai Sand—Kinizsi 2:0.

A Kinizsi formahanyatlása úgy látszik tartós.

Ez már a második súlyos veresége az utóbbi 8 napban.

KÜLFÖLDI EREDMÉNYEK:

—Budapesti tudósítónk távirata —
Ujpest—Slavia 2:2 (0:0)

A középeurópai kupáért folyó további küzdelmekből az Ujpest csapata ifyformán kiesett, mivel nem sikerült revancheot vennie a multheti prágai vereségért. Az első félidő bár eredménytelen, erős iramban folyik le. A Slavia nagyobb technikáját Ujpest határtalan lelkesedéssel pari-

rozza. A második félidő 10-ik percében Fogl II. 11-esből megszerzi a vezetést, de a 19. percben Puch egyenlít, a 30-ik percben ujjabb 11-es a Slavia ellen, amit ismét Fogl II. juttat rendeltetési helyére, a 32-ik percben azonban Duch újra equalizál. A bécsi Braun jól bíraskodott.

Hungária—Beogradski 4:0 (2:0).

Az első osztályu budapesti profi-liga startja.

Vasas-Nemzeti 2:1 (1:1), a nyolcadik percben a Nemzeti szerzi meg a vezetést Volentik góljával, amit a tizenegyedik percben Kóvágó tizenegyeseből egyenlít. A második félidő 27-ik percében Izsépi rugja a Vasas győztes gólját.

Ferencváros—Bocskay 3:0, (2:0).

Bástya—III. ker. 3:1 (2:1). Szabária—Atilla 1:0 (0:0).

Az újdonsült I. osztályu Atilla erős mérkőzésben nehezen engedte át a győzelmet a Szabáriának, mely Pesovnyk góljával a 27-ik percben szerzte meg a győzelmet.

Kepes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményü 2393 l

sérvkötők, haskötők,

gummi-harisnyák, speciális kötszerek, női és férfi óvszerek

Steinway

Blüthner

Förster

Wirth

Stelzhammer

Lauberger & Gloss

Hoffmann

Erste Produktiv Genossenschaft

a világ legjobb

zongoráinak

kizárólagos képviselője

STERNBERG

Bul. Regele Ferdinand 14.

Mélyen leszállított árak

x Hencserek részletre Mansbergernél, Bul. Reg. Ferdinand 17.

Ésőernyő

Blum Vilmosnál

mélyen leszállított árak

Kézügyészet

Javításokat és áthuzásokat Olcsón vállalok.

Kiskereskedők részére hitelesített

JURNAL ÉS INVENTAR legolcsóbb

Mégay és László papirkereskedésében

Avram Iancu (Kossuth)-utca 2.

3382

E héten megalakul Váradon is az AMITIE

Nemcsak Nagyváradon, hanem egész Biharmegyében széleskörű érdeklődést keltett a nyugati országokban már bevált AMITIE rendszer bevezetésének híre. Akik külföldi utazásukon megismerkedtek ennek az ötletes és nagyszerű rendszernek előnyeivel, de azok is, akik még csak az ismertető újságocskékből sejtik ennek nemzetgazdasági jelentőségét, tömegesen jelentkeznek az AMITIE-rendszerhez való csatlakozásra.

Az Amitie megbízottai a közeli napokban megkezdik felvilágosító és szervező munkájukat az egész városban és megyében és rövidesen Nagyvárad és Biharmegye kereskedői, gyárai, iparosai, valamint fogyasztói, vásárlói is együtt lesznek a nagy gondolat, az Amitie jegyében.

Színház

Hétfő este: Monna Vanna.
Kedd: Monna Vanna.

Az elegáns publikum

Jegyezte le hétfő estére a Monna Vanna előadás páholyait s a földszinti jegyek nagyrészt szintén a színháznak az a közönsége vitte el, amely theatre parrréet ad, gálaelőadást, amikor a nézőtérén megjelenik.

A Nobel-díjas Maeterlinck, a hervadhatatlan nevű nagy belga író halhatatlanná tette Monna Vannát, amikor a szőke, ragyogó olasz asszonyt színpadra álmodta. A Monna Vanna nagyváradi előadása pillanatig sem marad mögötte annak a művészi készségnek, ami egy reprezentáns Maeterlinck dráma főkélléke. Harasztos Gusztáv első sorban beigazolja, hogy a budapesti Nemzeti Színház jószemmel osztotta rá ezt a nagy színészi kvalitásokat követelő szerepet. Tóth Elek Guido szerepéből művel feledhetetlen alakítást az erupciós erejű jellemzésű művészi tökélyével. Egy tündöklő szépségű fiatal színésznőt is alkalmas volt a nagyváradi közönségnek megismerni, az Erdélyben ma már jónévű Borsós Máriát, aki nemcsak szépsége varázsával tűnt fel Monna Vanna szerepében, de feltétlen hatással mondja el a dráma aranybavésett föltünő szavait. Berengh, Földes és Galambos s a többiek is kitettek magukért. Régen nem láttunk hasonló előadást.

Tekintettel a Monna Vanna iránt megnyilvánuló nagy érdeklődésre, kedd estére megismétlik a Monna Vanna előadását. Jegyeket a színházi pénztár árusít reggel 9-től 1-ig és délután 3-8-ig. Az előadás háromnegyed 9-kor kezdődik.

Gyilkosság vádja egy budapesti ügyvéd ellen

A férje lökte le a szakadékba a tragikus körülmények között elhunyt színésznőt? — Tízezer dollárra biztosította pár nap előtt a feleségét — Az ügyvéd barátját is őrizetbe vették

Budapestről táviratozzák: Néhány nappal ezelőtt feltűnést keltett Forgács Annus színésznő tragikus halála, aki az ausztriai Mühlstadt fürdőhelyen szerencsétlenül járt: egy kirándulás alkalmával megcsuszott, a mélységbe zuhant és halálos sérüléseket szenvedett.

A szerencsétlen fiatal nő, a ki dr Erdélyi Béla budapesti földbirtokos felesége, a tragikus baleset után még 3 napig élt és azután nagy kínok között szenvedett ki. Óriási részvét mellett temették el a fürdőhelyen.

Most ebben a tragikus ügyben szenzációsan meglepő fordulat történt: a bécsi rendőség, a klagenfurti törvényszék megkeresésére exhumálta a holttestet, fölboncolták és a boncolás adatai alapján elfogták a fiatal nő férjét, dr Erdélyi Béla földbirtokost és Gáldy Nándor MÁV. főfelügyelőt. Mindkettőt gyilkosság gyanúja terheli.

A letartóztatási parancs megérkezése után Erdélyi Bélát szombat este a bécsi pályaudvaron detektívek várták és azonnal előállították a főkapitányságra.

Erdélyi Béla a rendőrségen kihallgatása alkalmával a következőket mondotta:

— Nagyon megdöbbenő ez a vád, amellyel gyanúsítanak. Én feleségemmel a legjobb viszonyban éltem, soha közöttünk még csak szóváltás sem volt. Szent István napján egy nagy társasággal együtt ültünk Mühlstadtban egy étteremben, majd a feleségem azt mondotta, hogy a feje fáj és sétálni szeretne.

— Amikor visszafelé jöttünk a szállodához, a feleségem megcsuszott és egy 17 méteres szakadékba zuhant. Azonnal segítségére siettem. Első pillanatban azt hittem, hogy már meg is halt, de saját lábán jött ki a mélységből és azt mondotta, hogy semmi komolyabb baja nincs. Még három napig igen jól érezte magát, vendégeket fogadott, sőt táncolt is.

— A negyedik nap hirtelen rosszul lett és meghalt. Valószínű, hogy fájdalmának csillapítására nagyobb mennyiségű narkotint vett be, amely azután halálát okozta.

A rendőség vasárnap több tanút hallgatott ki, ami azért vált szükségessé, mert kiderült, hogy a

baleset előtt néhány nappal Erdélyi úgy saját magát, mint feleségét baleset előtt 10.000 dollárra biztosította.

Ez a biztosítás szokatlan körülmények között történt és nagyon gyanússá vált a rendőség előtt.

A nyomozás a biztosítás körülményeit akarja kideríteni és a tanukat Erdélyiek házaséletére nézve is kihallgatják.

Gáldy Nándor MÁV. főfel-

ügyelő együtt nyaralt Erdélyiekkel a fürdőhelyen és vasárnap a temetés után hazakereszt. Még aznap őt is beidézték a rendőrségre, ahol egyelőre őrizetben tartják. A nyomozás ebben a rendkívüli érdekes bűnügyben a legnagyobb apparátussal folyik.

Bleyer óriási küzdelem után legyőzte Cantacuzino herceget

A ma délelőtti döntő küzdelmeken Bleyer Sanyi, a Nac kiváló fiatal tennisezője 6:1, 3:6, 6:2 szettarányban legyőzte Cantacuzino herceget, a legjobb román versenyjátékosok egyikét.

A tenniszverseny játék eredményei a következők:

Takács—Ronetti 6:3 6:4, 3:6, 7:5.

Zsigmondovics—Arató megnyerte a női páros bajnokságot.

Fülöpné Giurgiutinével szemben 3:6, 6:3, 6:4 arányban.

A Zsigmondovics—Arató pár tegnap óriási küzdelem után legyőzte a Marton Lili—Liszka Mancsi párt is 7:5, 6:3, 10:8 arányban.

Női egyes: Liszka Mancsi—Zsigmondovics 6:3, 6:4.

Giurgiutiné—Marton Lili 7:5, 6:0, 10:8.

Férfi páros: Ronetti—Máthé—Welvert—Bleyer 3:6, 10:8, 4:6, 6:3, 6:4.

Mosoiu tábornok és a prefektus látogatása az élesdi kiállításon

Biharmegye mezőgazdasági kamarája nagy intenzitással folytatja a nemrég megkezdett állatkiállítások sorozatát. Tegnap Élesden volt a sor. — Mosoiu tábornok, képviselő is eljött Kolozsvárról, hogy a kiállítást meglátogassa, Lobontiu prefektus pedig Nagyváradról ment oda autón. A járási főszolgabíró üdvözölte a vendégeket. Mosoiu tábornok, képviselő válaszolt erre az üdvözlésre. Kifejezésre juttatta azt az óhaját, hogy a megye gazdái minél több és minél választékosabb szarvasmarhát tenyesszenek, mert a földművelés mellett épen az állattenyésztés s a tömeg meggazdagodásának tényezője.

A kiállításon szebbnél-szebb állatokat lehetett látni és számos díjat és oklevelet ki is osztottak.

Biharmegyének nagyobb visszleszámitelési hitelt ígért a Banca Nationala igazgatója

Élesdről Mosoiu miniszter, Lobontiu dr prefektussal együtt a Püspökiúrdőbe jött, ahol bankett volt Baicoianu igazgatónak, a Banca Nationala Nagyváradon tartózkodó visszleszámitelési-osztályfőnökének tiszteletére Baicoianu igazgató erdélyi tanulmányútjának egyik állomása, Nagyvárad. Résztvettek ezen a banketten, Baicoianu igazgatón kívül: Mosoiu tábornok, Zigre Miklós dr, a szenátus alelnöke, Lobontiu dr prefektus,

Bancila P. János dr és Gombos U. Traján képviselők, Egy Gergely dr polgármester, Mihuescu alezredes, Alevra főfelügyelő, a Banca Nationalánál, Theodor Papudoff, a Banca Romaneasca váradai fiókjának és Marcus Mihály, a Banca Romaneasca aradi fiókjának igazgatói.

A bankett első tőszjtát Baicoianu igazgató mondotta Mosoiu tábornokra és Biharmegye népére. Mosoiu tábornok viszonzta, aztán Baicoianu igazgató tőszjtát. Lobontiu dr prefektus poharat Alevra főfelügyelőre üritette, aki szintén tősztozott.

A bankett résztvevői közt hosszú ideig feszelen eszmecsere folyt a megye napirenden levő problémáiról és ennek során Baicoianu igazgató kifejezést adott annak a reményének, hogy Biharmegye a közeljövőben az eddiginél nagyobb hitelhez juthat a Banca Nationalánál.

Motorkerékpárosok szakkönyvek

megérkezett. Ara: 145.— Lei.

Sofföröknek:

(Az automobil

Mihály Dénes) Ara: 275.— Lei

Kapható Hegedűs Hirlapirodában

Dr BAUER

A NŐ

Tanulmányok a nő testéről, lelkéről, nemi életéről és erotikájáról. :: Ára 800 lei helyett 400 lei a Hegedüs Hirlapirodában, Nagyvárad

* Beiratás az orth. zsidó polgári és elemi iskolákba. Az oradeai orth. zsidó hitközség nyilvános jogu iskoláiba a jövő tanévre szóló beiratások a következő sorrendben tartatnak meg: szept. 1—6-ig az elemi fiú- és leányiskolák valamennyi osztályaiba, szept. 6-án a polgári fiú- és leányiskolák I., 7-én a II., 8-án a III., 9-én a IV. osztályaiba, 11-én és 12-én ez iskolák bármely osztályának betöltetlenül maradó helyére. A polgári iskola, mint középiskola, a liceum alsó tagozatával teljesen egyenlő értékűs jogosításu. A beiratások helye: a fiúiskola, időpontja: mindenkor d. e. 9—12-ig. A beiratandó tanulók bizonyos, a törvényben előírt formáságok elintézése céljából kötelesek a szülők kíséretében megjelenni. A születési és iskolai bizonyítványok bemutatása feltétlenül szükséges. A polgári iskolák első osztályaiba iratkozók kötelesek a felvétel iránti kérvényeket iskolai, születési, újracsatolt bizonyítványokkal felszerelve legkésőbb szeptember 3-ig az igazgatósághoz a hivatalos órák alatt benyújtani, a szükséges folyamedvány minta díjtalanul az iskola házmesterénél. Vándori tanulók a beiratások alatt is benyújthatják. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy gyermekeiket a kitűzött időben okvetlenül irassák be, mert szeptember 15-ike után semmiféle beiratásnak helye nincs. A polgári iskolai javító vizsgálatok írásbeli része szeptember 12-én délelőtt 9 órakor veszi kezdetét. Tanévnnyitás az elemi iskolákban szeptember 15-én, a polgáriiban szeptember 26-án délelőtt 8 órakor lesz. Az igazgató.

A kedvezményes jegyek a szkeccshez csak ma érvényesek

x Láposy Zeneiskola, Str. Simeon Stefan (Bethlen)-u. 20., hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal. Felvesz fiú- és leányövéndékeket, kezdőket és haladókat. Beiratások szept. 1, 2, 3 délutánonként 3—7-ig. Beiratási díj 160 lei, tandíj havonta 320 lei. Volt övéndékek hozzák magukkal múlt évi bizonyítványukat, mások felvételi vizsgát tesznek. Ugy a hegedű, mint a zongora tanszak áll IV. alsó, III. közép és IV. akadémiai osztályból. Az V. évfolyamtól kezdve kötelező a kamarazene- és zenekari órák látogatása. Az előadások szeptember 5-én kezdődnek.

Mi újság ?

A lei ma Zürichben: 321.—

Zürichi nyitás Váradai árfolyamok

BUKARESTI 321.—

BERLIN	12332.50
NEW-YORK	518.62
LONDON	2521.25
PARIS	2033.25
MILANO	28.—
BUDAPEST	9075.—
PRAGA	1537.—
BECS	7307.50

Péiza	28'20	28'30
Péiza	28'20	28'30
Dollár	161'25	162'25
Cseh korona	4'75	4'80
Svájci frank	31'20	31'30
Osztrák shilling	22'75	22'85
Francia frank	6'35	6'40
Angol font	786.—	790.—
Olasz lira	8'75	8'85

ATLANTIC

A Simayak kabaréznak, énekelnek, táncolnak

ATLANTIC

Mindenkit felülmúl Rod la Rocque a Gigoloban

* **Jubiláló postafőnök.** A nagyváradai I. számú postahivatal főnöke Luputiu János most töltötte be a postánál 25-ik szolgálati évét. A kiváló tisztviselőt, aki még a magyar királyi postánál kezdte meg működését, tisztviselő társai meleg ünneplésben részesítették. Az igazgatóság nevében dr Boeriu Viktor inspektor méltatta a jubiléus kiváló érdemeit.

* **Érettségi találkozó.** A volt nagyváradai állami főreáliskola 1912-ben végzett növendékei szombaton tartották Nagyváradon 15 éves érettségi találkozójukat, melyen igen sokan vettek részt.

Klein Vilmos

Bul. Reg. Ferdinand 3.
harisnyál a legjobbak

Ma utoljára Ördög vitorlása a Hegybanban

* **Értesítés a volt MAV nyugdíjasok számára.** Tudatom, hogy illetékes helyről vett hiteles értesítés szerint a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium utasította a MAV igazgatóságát, hogy azokat a nyugdíjasokat, akik a MAV-nál eltöltött hasznos szolgálati idejük alatt méltányos elbánásban való részesítésre érdemeket szereztek, esetről-esetre előterjesztett kérelemre, részesítse a szokásos menedíj kedvezményben. A kérelmek mindenkor közvetlenül a MAV igazgatóságához intézendők Budapestre. Makutz, elnök.

x **Mandel Ilonka zeneiskolájában** a beiratások szeptember 1-től kezdődnek, Piata Mihai Viteazul (Nagypiac-tér) 7. — Iorga (Zöldfa)-utca sarok, jobbra.

* **Schiff Ödön hegedűművész** szeptember hóban kezdődő hegedűtanfolyamra, tanulmányait folytató, tehetséges övéndékek felvételnek. Jelentkezési naponta 9—11 és 3—5-ig. Str. Josif Yucan 8. sz. alatt.

Ma megy utoljára új felvételekkel Lindbergh

* **Döntés előtt a színház ügye.** Erdélyi Miklós színházigazgató ma délelőtt megjelent dr Egrý Gergely polgármesternél és bemutatta a kultuszminiszterium által kiadott koncessziót. Erdélyi élő szóval is megismételte a polgármester előtt, hogy az 1927—28 évi szezonra hajlandó a váradai színházat bérbevenni. A színházigazgató kérelme felett az állandó választmány fog dönteni.

Harisnyák legolcsóbban Klein Vilmosnál

x **A Mesendick-féle ritmikus torna tanfolyam** gyermekek és felnőttek részére megkezdődik. Szeptember 1-én **Feder Baba táncintézetében**, Székely Mancsi budapesti szaktanárnő vezetésével. Beiratkozni lehet a táncintézet helyiségében (Sas-palota). 1.

x **Weisz József hegedűművész** hegedűtanfolyamán a beiratások hétfőn, 29-én kezdődnek. A tanítás szeptember 5-én kezdődik. Beiratkozni lehet a tanfolyam helyiségében Vulcan József (Nagy Sándor)-utca 6. naponta 10—12, 4—6 óra között.

x **Bécsi mintavásári igazolványok** kaphatók a Hegedüs Hirlapirodában.

x **Grosz István hegedűtanár** szeptember 1-én kezdődő hegedűtanfolyamára a beiratások augusztus 29-én megkezdődnek. Jelentkezni lehet naponta d. e. 10—1-ig, d. u. 3—6 óráig, Millerand (Arany János)-utca 6. Tehetséges övéndékek zeneakadémiai vizsgákra való előkészítését vállalja.

* **Bartha József betegsége.** A biharmegyei közkörház egyik kórházban szobájának nevezetes beteg volt néhány nap óta. Négy heti válságos állapot után ideszállították be Bartha Józsefet, a román labdarugósport legnagyobb büszkeségét, az országos válogatott standard hávédjét. A híres futballista öt héttel ezelőtt tifuszyanus tünetek között betegedett meg. Heteken keresztül teljesen bizonytalan volt az állapota és az állandó magas láz még jobban hozzájárult Bartha József szervezetének lerombolásához. De a fiatal szervezet gondos orvosi kezelése és hitvesének odaadó és önfeláldozó ápolása végül azonban diadalmasodott és ma öt héttel után Bartha József már túl van minden veszélyen, sőt kezelő orvosai azt is megengedték, hogy látogatókat fogadjasson. — Jacob József volt prefektus, a nagyváradai sportszövetség elnöke és dr Zigre Miklós szenátor, dr Roxin Tódor, Marcus István és dr Morar Teofil nemzeti kapitány voltak az első, akik a nagybeteg futballista állapota felől érdeklődtek. Különben dr Morar Teofil állapította meg elsőnek a helyes diagnózist is. Természetesen szűkebb hazájában a Törökves hívein kívül valamennyi váradai sportegylet tagjai meleg rokonszenvvel érdeklődnek Bartha József állapota felől. Legjellemzőbb különben a legjobb romániai hávéd népszerűségére, hogy amióta látogatókat fogadhat, tisztelői valóságos virágos kertté varázsolták át szobáját és a kezelőorvosok komolyan gondolnak arra, hogy a látogatókat beszűntetik, mert a szűk nélküli vizitek késleltetik a gyógyulást.

Költők kabátok, puloverek legnagyobb választékban

Klein Vilmosnál

Rendes mozihelyvárral nézheti meg ma a szkeccset

x **„Die Dame“** Zweites August heft megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába. — Ára 65 Lei.

Rádió-készülékek és alkatrészek

valamint készülékek szerelése és javítása legolcsóbban csakis

Hagyományos Fülöp

hat. engedélyezett rádió-szerelőnél végeztetnek el. — Mária királyné (Bémer)-tér Kishidő. Telefon : 7-25.

A gyermekbénulás járványa ellen

Biharmegye és Nagyvárad máris felveszi a küzdelmet — Elsősorban: tisztaság! Be kell jelenteni a fertőzött városból ideérkező gyerekeket

Szerencsére Nagyváradig még nem hatolt el az anyák fájdalomának szomorúan divatos okozója: a gyermekbénulás szörnyű járványa, de állandóan en-garde kell lenni, mert Bukarestben változatlan kegyetlenséggel szedi áldozatait a kicsinyek világából és a Károlyi (Károlyváros) és voltak már megbetegedések.

Biharmegye és Nagyvárad hivatalos orvosi kara tegnap megtette az első lépést az állandó járvány megelőzésére.

Dumitrescu dr., Biharmegyei tiszti főorvosa, Maior László dr., Nagyvárad város tiszti főorvosa, Anca Gyula dr. és Pop Sándor dr. közköri tiszti főorvosok s Munteanu Leontin dr. összeültek tegnap a helyzet szakértői megvitatására és alapos, beható eszmecsere után megállapodtak azokban az óvintézkedésekben, melyet tenni fognak, hogy a gyermekbénulás járványa Biharmegyébe és Nagyváradra be ne hurcolkodjék.

Ezeknek az óvintézkedéseknek a sorozatában az első lépést Nagyváradon Egyri György dr. polgármesternek alábbi hirdetménye jelenti, a melyet ma reggel küldött meg a lapoknak közlés céljából:

Nagyvárad város valamennyi orvosához!

A közegészségügyi miniszterium 45.637-1927. számú rendelete értelmében minden orvos köteles bejelenteni az akut poliomyelitis-megbetegedést a város közegészségügyi hivatalánál. Egyszermind ismételtel felkérjük az orvos urakat, hogy bármilyen járványos megbetegedést azonnal közrefelentül jelentsenek be az egészségügyi hivatalnak, vagy a kerületi tiszti orvos urnak.

Tekintettel arra, hogy Bukarestben és más városokban felütötte fejét az úgynevezett akut poliomyelitis, amely főleg a gyerekeket támadja meg, de néha nem kíméli a felnőtteket sem, s bár ezt a betegséget városunkban eddig még egyszer sem észlelték, mégis a város közegészségügyi hivatala kéri a közönséget, hogy amennyiben van tudomása ilyen megbetegedésről, azonnal tegyen róla jelentést a városi közegészségügyi hivatalnak.

A gyermekek fertőzésének megakadályozása céljából a következőképpen kell eljárni: hiper-

mangánnal, mentollal, kalioxánnal stb. fertőtleníteni kell a gyermekek száját és orrát. Tejet, főzeléket és gyümölcsöt forralva, illetve főve egyék a gyerek. Tilos belépni a szobába, ahol ilyen betegek vannak. Bukarestből, Kolozsvárról, vagy más fertőzött városból ideérkező gyerekeket úgy a saját, mint a köz érdekében szüleik azonnal jelentsek be a város közegészségügyi hivatal-

nak, vagy a kerületi tiszti orvosnak.

Minden háztulajdonost és lakót felszólítunk, hogy állandóan tisztán tartsa udvarát és lakását; a latrinákat is állandóan tisztogatni kell és a trágyát el kell szállítani. Akik e rendelkezést megszegik, azokat a törvény szigorá sújtja.

Dr. Egyri, primar.
Dr. Maior, sef-medíc.

Amit a verebek csiripelnek...

— Édes kisasszony, elszédít ez a föltedezésem, hogy maga nem tenniszezik. Hát a papája annyit veszít kártyán, hogy még egy rakettre sem telik magának?

— Ugy van. Az apám kártyázik és veszít.

— Aljas egy ember!

— Ugyan, hogy mondhat ilyet?

Mégis csak az apám.

— Látja, erre nem gondoltam.

— Nem értem.

— Pedig egyszerű a dolog. Aki olyan keveset törődik a gyereke sorsával, mint a magáéval a papája, az nem lehet papája a gyerekeknek.

— Kérem, kérem! Mostmár a mamáról van szó!

— A... mamája az nem számít. Ha tudott volna tenniszezni, nem ment volna férjhez a maga kedves papájához. Vagyis, azt akarom ezzel mondani, hogy a mamájának sem lehet fogalma a tennisz sorsdöntő jelentőségéről.

— Azaz?

— Semmi azaz. A tenniszjátéknak az a specialitása, hogy pótolja a hozomány hiányzó nagyobbik felét. Minél jobban tenniszezik valaki, annál kevesebb effektív hozományra van szüksége.

— Vagyis?

— Vagyis, ha maga jól tudna tenniszezni, akkor férjhez mehetne olyan emberhez, aki nem reflektál hozományra. Vagyis egy jól szituált uriemberhez mehetne, nem úgy, mint a kedves mama, aki egy partivadászhoz volt kénytelen kötni az életét.

— A papa nem kapott pénzt.

— Igazán?

— Benősiült.

— Ezt mindjárt gondolhattam.

— Miért bántja úgy a szegény papát?

— En?! Sőt. A legjobb kaláberzőnek tartom. És ha látná, hogy dominózik. Két nap egyfolytában... Kicsordulna a könny a szeméből a gyönyörűségtől.

— Na, hogyjuk ezt. Beszéljen inkább a tenniszversenyéről. Ez nem izgat annyira.

— Ha nem izgatja, hát miért beszéljek róla?

— Istenem, maga nem ért meg engem. Dehogyan nem izgat a tennisz, de ha a szüleimről beszél: ez még jobban izgat. Beszéljen a játékosokról, a játékról. Milyen volt? Ki tetszett magának? És miért.

— Jó. Rendszerben van. Hát kérem nekem legjobban a Botez-Wintermitz játszma tetszett. Ennél izgalmasabb férfi küzdelmet, bár egész

fiatal gyerekek ugyszólván — husz év körüliek — még nem is láttam a városi tennispályán. Nagyszerű játékosok. Aztán a Cantacuzino és Welwarth meccs az, amely változatosság dolgában fölér az előbbivel.

— No, és a nagyok?

— A nagyokat Kehrlinget és Takácsot elfogult szemmel nézem. Ők nem igen vesznek komolyan a mérkőzéseket. Inkább lát-

ványosság, amit produkálnak. Ettük nincs okom drukkolni, az ellenfeleikért meg csak hiába rontanám az idegeimet, ha drukkolnék.

— Ehez már nem értek, lehet, hogy igaza van. No és a nők?

— Miért hallgat? Valami baja van talán? Szent Isten! Hozzak egy pohár vizet?

— ...nem, nem, köszönöm. Nincs semmi baj. Csak a szívem kezdett vesztettül kalapálni és nem jutottam szóhoz. Ó, a tenniszhercegnők! Nagyszerűek!

— Beszéljen már róluk. Na!

— Nézze kicsikém, ez nem olyan könnyű dolog. Egyiket a másik rovására nem lehet megdicsérni. Tegnap szenzációs játékok folytak, amelyekben a győztesek talán csak pszihikai tréningjükkel, azzal a bizonyos versenyrutinnal tudtak jobb eredményt elérni. De különben cseppet sem jobb az ellenfeleiknél. Fényesené, Marton Lili, Arató Klári, Liszka Mancsi, akik a mezőny legjobbjai voltak, egyenrangú ellenfelek.

— Hallom az este az Újságíró Klubban voltak a tenniszestők.

— Hogy maga mindent hall. Tényleg. Zárórát táncoltak.

— Csináljunk mi is zárórát. Jó?

— Egen.

— Ágyó.

— Jelszó?!

— Kaláber.

— Nem. Rakett.

Ismét a rendőrség előtt a Buick-karaván ügye

Lefoglalják az eladott és kifizetett Buick-autókat

A kora tavasszal egy autókarakaván érkezett Belgiumból az országba. A világhírű Buick amerikai autógyár gyönyörű kocsijai sorakoztak egymás mögé és nagy feltűnést keltenek vonultak be Nagyváradra. A karavánnal utazott persze egy ügynök is, aki hihetetlen olcsó áron bocsájtotta áruba az akkor itt még ritkaság számba menő Buick-kocsikat. Kettő, vagy három itt is maradt, de azóta már többször foglalkoztatta a rendőrséget az autókarakaván ügye.

Ott kezdődött a dolog, hogy a Buick-kocsik boldog, büszke és irigyelt tulajdonosai hamarosan rájöttek, hogy a pottom pénzért vásárolt és gyönyörű külsejű autók nem új kocsik, hanem Amerikában már 25—3000 kilométert futottak és egyszerű átfényezés után indították őket az európai karaván utra. Emiatt az egyik vevő feljelentést is tett az eladó ügynökök ellen, azonban később kiegyeztek, mert nyilvánvaló volt, hogy olyan áron, amennyire Váradon a Buick-kocsikat eladták: csak lopott, vagy használt kocsikat lehet venni.

Most újból rendőrség előtt van a Buick-karakaván ügye. Ez alkalommal a gyár, illetve annak bukaresti képviselője kér-

te a rendőrség intervencióját az eladó ügynökök ellen. A bukaresti cég azt állítja, hogy Gutfried Sándor nevű ügynök az eladott kocsik árával nem számolt el és miután nem is volt szabályszerű felhatalmazása arra, hogy a cég nevében pénzeket vegyen fel, kérte a cég, hogy a Váradon eladott Buick-karakaván-kocsikat kobozzák el, illetve helyezzék biztonságba, hogy a cég kára azokból megtérüljön.

A rendőrség eddig Schwarz György gyapolyi röldbirtokos autóját foglalta le, de intézkedett, hogy két másik Buick-kocsit is, amelyek vidéken vannak, azonnal szállítsák a rendőrségre.

Jogász körökben élénk érdeklődéssel néznek az ügy fejleményei elé és általában az a vélemény, hogy az autógyár képviselője és ügynöke közötti elszámolási differenciából kifolyólag nem lehet a hónapok előtti eladott és kifizetett kocsikat most fedezetül bünygyi uton lefoglalni.

50.000 lei a tied, ha gyűjtöd az Amitié-t

KALIOXAN

a gyermekjárvány egyetlen óvszere

Kapható a

„Korona” gyógyszerárban

Oradea, Bulev. Regele Ferdinand

